

Van: vcib <vcib-bounces@ibdgemeenten.nl> namens Lijst Vertrouwde Contactpersonen <vcib@ibdgemeenten.nl>

Verzonden: Tuesday, April 26, 2022 4:45:39 PM

Aan: vcib <vcib@ibdgemeenten.nl>

Onderwerp: [VCIB-mailinglijst] Phishingmails vanuit lokale politici in omloop!

Beste ACIB en VCIB,

Phishingmails in omloop

Enkele dagen geleden was er een bericht in het AD over een phishing campagne waarbij veelal lokale politici benaderd worden door een afzender die zich voordoet als een bekende en vaak is dat de burgemeester (maar wel vanuit een gmail account).[1] (Voor hen die geen premium artikel kunnen lezen heb ik een bijlage toegevoegd).

Uit het artikel blijkt dat er verschillende gemeenten melding hebben gedaan van deze manier van fraude. Vandaag ontving de IBD van enkele gemeenten een melding waaruit blijkt dat een gemeentelijke medewerker in de nepmail getrapt is.

In eerste instantie vraagt de afzender algemeen om hulp. Als je een reply doet dan vragen ze om bijv. een aantal iTunes kaarten aan te schaffen en daarvan de codes of foto's op te sturen. In ieder geval vragen ze in de eerste mail om een reactie binnen een uur of het je ook gaat lukken die hulp te geven. (Zie bijlage)

We kunnen niet genoeg benadrukken dat een dergelijke vorm van phishing vaker voorkomt, alleen nu is meer urgentie dat wordt voorgedaan alsof een lokaal politicus de mail stuurt.

Wat kan ik doen?

De stappen genoemd in het krantenartikel zijn onverkort van toepassing.

Als aanvulling daarop geven we het advies om mail van buiten het eigen domein te voorzien van een tekst inject in de body van de mail waarin gewaarschuwd wordt dat de mail van buiten het domein afkomstig is en dat de inhoud niet zonder meer vertrouwd kan worden.

Bij twijfel: verifiëren via een ander communicatiekanaal of de boodschap klopt!

Voorbeelden uit de praktijk

Onder aan deze mail heb ik een mailwisseling toegevoegd waarin te zien is hoe dit soort mail eruit zien. Dit was overigens van een geslaagde phishing actie.

[1] <https://www.ad.nl/doetinchem/nemails-verstuurd-uit-naam-van-lokale-politici-maar-hoe-werkt-phishing-nou-eigenlijk~ae853b4b/>

--

Met vriendelijke groet,

Kees Hintzbergen
Adviseur Informatiebeveiliging

Informatiebeveiligingsdienst (IBD)
Nassaulaan 12
2514 JS Den Haag
www.informatiebeveiligingsdienst.nl

IBD Helpdesk/CERT |
info@IBDgemeenten.nl

Let op: per 12 april is de IBD CERT bereikbaar op het nieuwe nummer 070 204 55 11

Van: "Burgemeester X" <ua2177430@gmail.com> Verzonden: Monday, April 25, 2022 2:14:38 PM
Aan: Onderwerp: Re[4]: Re[2]: Re[2]: Verzoek

Hallo **naam**, ik heb niets van je gehoord. Ik hoop dat je mijn vorige e-mail hebt ontvangen?

Met vriendelijke groet

"Burgemeester X"

Monday, 25 April 2022, 01:01PM +01:00 from "Burgemeester X" ua2177430@gmail.com:

Heel erg bedankt, ik waardeer je inspanningen enorm. De kaarten hebben echt geholpen. Ik heb je nodig om me te helpen met de aankoop van nog een set cadeaubonnen.

Ik heb een Apple-cadeaubon van 3 stuks nodig van \$ 100 per stuk, omdat ik je in totaal \$ 500 zou terugbetalen als ik klaar ben.

Laat me weten hoe u de terugbetaling terug wilt, hetzij per cheque of contant. Bedankt voor uw inspanningen en zou zo snel mogelijk op hen wachten.

Al het beste

"Burgemeester X"

Monday, 25 April 2022, 00:48PM +01:00 from "Burgemeester X" ua2177430@gmail.com:

Ja klopt. Bedankt ik laat het je weten als ik nog iets nodig heb.

Met vriendelijke groet

"Burgemeester X"

Monday, 25 April 2022, 00:43PM +01:00 from
Hierbij de kaarten. Het serienummer staat onder de streepjescode.

[Outlook voor iOS](#) downloaden

Van: "Burgemeester X" <ua2177430@gmail.com> Verzonden: Monday, April 25, 2022 1:38:07 PM
Aan: Onderwerp: Re[2]: Re[2]: Re[2]: Verzoek
Ja klopt, cadeaubonnen voor de App Store. Haal elke kaart uit de verpakking en e-mail me de foto's hier om het minder veeleisend te maken.
Met vriendelijke groet
"Burgemeester X"

Monday, 25 April 2022, 00:35PM +01:00 from
Dag "Voornaam Burgemeester X",

Ik neem aan dat je doelt op een cadeaubon voor de App Store of doel je op een cadeaubon voor Apple producten?

Zojuist heb ik namelijk cadeaubonnen aangeschaft voor de App Store. Deze kunnen nog eventueel terug gebracht. Voor een cadeaubon voor Apple producten zal het lastig worden.

Ik hoor van je.

[Outlook voor iOS](#) downloaden

Van: Verzonden: Monday, April 25, 2022 1:27:58 PM
Aan: "Burgemeester X" <ua2177430@gmail.com> Onderwerp: Re: Re[2]: Re[2]: Verzoek

Yes woon nabij een supermarkt. Binnen 5 min heb ik ze.

[Outlook voor iOS](#) downloaden

Van: "Burgemeester X" <ua2177430@gmail.com> Verzonden: Monday, April 25, 2022 1:27:05

PM Aan: Onderwerp: Re[2]: Re[2]: Verzoek

Hoe snel kun je ze ophalen?

heb je een winkel om je heen zodat je het gemakkelijk kunt ophalen of online kunt kopen?

Vriendelijke groet

"Burgemeester X"

Monday, 25 April 2022, 00:25PM +01:00 from "

Moet volgens mij goed komen.

Met vriendelijke groet,

[Outlook voor iOS](#) downloaden

Van: "Burgemeester X" <ua2177430@gmail.com> Verzonden: Monday, April 25, 2022 1:11:49

PM Onderwerp: Re[2]: Verzoek

Ik heb je nodig om een aantal dringende taken uit te voeren, ik heb je nodig om me te helpen bij het kopen van een Apple-cadeaubon van 2 stuks - € 100 per stuk in een winkel in de buurt?

Ze moeten om de een of andere reden aan een club worden gedoneerd, ik zou je later op de dag terugbetalen, laat me weten of je ze binnen 1 uur kunt kopen?

Vriendelijke groet

"Burgemeester X"

Monday, 25 April 2022, 00:09PM +01:00 from

Dag "Voornaam Burgemeester X",

Geen probleem. Het komende uur heb ik geen overleg.

Met vriendelijke groet,

[Outlook voor iOS](#) downloaden

Van: "Burgemeester X" <ua2177430@gmail.com> Verzonden: Monday, April 25, 2022 12:48:20

PM Aan: raadslid Onderwerp: Verzoek

Naam medewerker

Zou je alsjeblieft een minuutje kunnen vrijmaken om me te helpen bij het discreet voltooiën van een taak?

Ik zou graag uw reactie per e-mail ontvangen omdat ik momenteel in een vergadering zit.

Met vriendelijke groet

"Burgemeester X"

Nepmails verstuurd uit naam van lokale politici, maar hoe werkt 'phishing' nou eigenlijk?

VIJF VRAGEN OVER ZEVENAAR - In Zevenaar, Doetinchem, Oude IJsselstreek en Winterswijk ontvingen raads- en commissieleden vorige week dubieuze mails uit naam van burgemeesters of raadsleden. Het gaat om zogenoemde phishing-mails waarin collega's werd gevraagd om spullen - in dit geval iTunes- te kopen.

Het doel van de verzender was om de lokale politici te hacken. Dat wil zeggen dat hij toegang probeerde te krijgen tot de gegevens van deze mensen via het gebruik van computers en het netwerk. Maar wat is nou precies phishing? Is de gemeente ook daadwerkelijk gehackt? En hoe kun je in de toekomst voorkomen dat 'hackers' bij jou toeslaan?

Wat is phishing?

Er is sprake van phishing als je bijvoorbeeld persoonlijke- of inloggegevens hebt ingevuld op een website die later nep blijkt te zijn, bijvoorbeeld van een bank of internetprovider. Deze gegevens kun je ook hebben afgegeven per e-mail of telefoon aan iemand die zich voordeed als een betrouwbare ander. Phishing gebeurt meestal digitaal. De hacker stuurt een link in een mailtje, WhatsApp-bericht of sms.

Trappen veel mensen in zo'n 'nepmail'?

Volgens cybersecurity-expert Brenno de Winter blijkt uit een onderzoek dat jaarlijks zo'n 5 procent van de mensen klikt op een onbetrouwbare link van een cybercrimineel. De Winter: "Stel dat zo'n persoon duizend mailtjes stuurt, dan zijn er dus vijftig mensen van wie hij de gegevens of zelfs een bankrekening kan hacken. Deze manier is natuurlijk spotgoedkoop, want een mailtje is gratis. Daarbij komt dat het voor een hacker enorm kansrijk is. Je hebt namelijk zo een miljoen mailtjes verstuurd."

Zijn de raadsleden en burgmeesters zelf dan ook gehackt?

Nee. Bij de mails die vorige week zijn verstuurd, is alleen de naam van deze personen gebruikt. Volgens Tjeerd Boekhorst, een commissielid namens Lokaal Belang in Zevenaar, is zelfs niet zijn eigen mailadres gebruikt. Volgens hem werd de mail verstuurd vanuit een Gmail-account. „Met voor het apenstaartje een heleboel cijfers.” De verzender van de mail heeft dus geen toegang gekregen tot de gegevens van deze mensen.

De mails zijn alleen gestuurd naar de lokale politici die actief zijn in de gemeente van de vermeende afzender. Zijn deze gemeentes gehackt om aan de lijsten met mailadressen te komen?

In de ogen van Brenno de Winter is het heel onwaarschijnlijk dat gemeentes zijn gehackt om de lijsten met mailadressen te verkrijgen. „Omdat het heel specifiek gaat om een gericht aantal mailadressen denk ik dat de lijsten met deze gegevens ergens op het internet rondzwerven.”

Kun je aangifte doen als je in een nepmail bent getrapt en hierdoor bestolen?

Mensen die bestolen zijn van geld of privégegevens kunnen aangifte doen bij de politie. Als het alleen bij een poging tot hacken blijft, is het volgens de politie wijs om een melding te maken bij hun Fraudehulpdeks. Als het gaat om betaalverzoekfraude en WhatsAppfraude heeft de politie online aangifteformulieren opgesteld. Dit zijn veelvoorkomende vormen van fraude. Voor de rest kun je alleen aangifte doen op een politiebureau.

Kun je cyberfraude voorkomen? 5 tips van expert Brenno de Winter

1. Gebruik je gezonde verstand. Vertrouw je een mail niet 100 procent? Controleer dan direct of het verhaal in de mail klopt. Krijg je bijvoorbeeld een mail van instanties als KPN van Ziggo log dan in via hun website met jouw account om te kijken of je een bericht hebt.
2. Is de mail gestuurd uit de naam van een bekende, maar vertrouw je de inhoud van het bericht niet? Bel of bericht deze persoon en vraag of hij ook daadwerkelijk de afzender is. Ook als je maar een klein beetje twijfelt.
3. Lees eerst aandachtig een mail voor je zomaar op een link klikt. Veel phishing-mails zijn opgesteld om de lezer een actie te laten ondernemen, zoals doorklikken.
4. Investeer in een goede virusscanner. Al is dit een laatste noodgreep. Mocht je toch op een link hebben geklikt, dan kan een virusscanner je volgens De Winter misschien nog redden. „Deze mailtjes gaan vaak al langer rond, dus is er een kans dat je virusscanner dit al in het systeem heeft.
5. Zorg voor een goede en betrouwbare netwerkprovider. Veel van hen hebben al bepaalde standaarden die het voor hackers moeilijk maken om toe te slaan. In Nederland zijn er vier telecomproviders met een eigen netwerk, dat zijn KPN, Vodafone, T-Mobile en Tele2. De rest maakt in de meeste gevallen gebruik van een het netwerk van één van deze vier.

Bekijk voor meer informatie over phishing op de [website van de politie](#).

Beantwoorden Allen beantwoorden Doorsturen

di 26-4-2022 09:12

Mayor Ahmed Aboutaleb <lobat9240@gmail.com>

Verzoek

Aan

U ontvangt niet vaak e-mail van lobat9240@gmail.com. [Meer informatie over waarom dit belangrijk is](#)

Jeroen

Zou je alsjeblieft een minuutje kunnen vrijmaken om me te helpen bij het discreet voltooien van een taak?

Ik zou graag uw reactie per e-mail ontvangen omdat ik momenteel in een vergadering zit.

Met vriendelijke groet

Burgemeester